

*objectum
petitionis
præfi-
niendum.*

mumque esse referendum ad cælum; quantumque spei, ac fiducia affert eis patris nomen, tantum Christianæ humilitatis, ac pietatis adjungat præstans illa natura, ac divina majestas patris nostri, qui est in cælis. Quæ verba præfinit etiam orantibus, quid petendum sit: Omnis enim postulatio nostra, quæ ad hujus vitæ usum, ac necessitatem pertineat, nisi cum cælestibus sit conjuncta bonis, et ad illum finem dirigatur, inanis est, et indigna Christiano. Quare monebunt pios auditores Parochi de hac ratione precationis, et admonitionem illa Apostoli auctoritate comprobabunt: Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram¹.

¹ Col. III, 1.

Prima petitio.

Sanctificetur nomen tuum.

QUID a Deo petendum, quoque ordine id agendum sit, magister ipse, ac dominus omnium docuit, et imperavit; nam cum studii, et desiderii nostri nuntia sit, et interpretor oratio, tum recte, et ratione petimus, cum postulationum ordo sequitur ordinem rerum expetendarum. Monet autem nos vera charitas, totum ut animus, ac studium conferamus in Deum; qui, quoniam solus est in ipso summum bonum, jure est præcipuo quodam, ac singulari amore diligendus. Nec vero ex animo, et unice potest amari Deus, nisi rebus, ac naturis omnibus ejus honor, et gloria præponatur; bona enim, et nostra, et aliena, et omnino omnia quæcumque boni vocabulo nominantur, ab illo profecta summo ipsi bono cedunt. Quare ut ordine procederet oratio, Salvator petitionem hanc de summo bono principem, et caput constituit petitionum reliquarum, docens nos, priusquam ea, quæ nobis, aut proximo cuique opus sint, postulemus, quæ propria sint Dei gloriæ, petere debere, ipsique Deo studium, et desiderium ejus rei nostrum exponere. Quo facto manebimus in officio charitatis, qua docemur, et plus Deum, quam nos ipsos diligere, et primum petere, quæ Deo cupiamus, deinde, quæ nobis optemus.

Et quoniam desiderium, et petitio sunt earum rerum, quibus caremus, nec vero Deo, id est ejus naturæ fieri accessio potest, aut augeri ulla re divina substantia, quæ inexplicabilem in modum est omni perfectione cumulata, intelligendum est, extra hæc esse, quæ a Deo petimus ipsi Deo, et ad externam ejus gloriam pertinere; cupimus enim, et petimus, ut Dei nomen notius sit gentibus, ut ejus regnum amplificetur, ut plures quotidie obediant divino numini: quæ tria Nomen, Regnum, Obedientia, non in illo ipso sunt intimo Dei bono, sed assumuntur extrinsecus. Verum ut, hæ petitiones quam vim habeant, et quid valeant planius intelligatur, Pastoris erunt partes, monere fidelem populum verba illa, Sicut in cælo, et in terra, ad singulas referri posse pri-

I.
Ordo orationis est secundum ordinem charitatis, ut primum attendamus ad Deum, deinde ad nos ipsos

2.
Deo postulare non possumus nisi bona extrinseca.

marum trium postulationum; ut, Sanctificetur nomen tuum sicut in cælo, et in terra; item, Adveniat regnum tuum, sicut in cælo, et in terra; similiter, Fiat voluntas tua, sicut, in cælo, et in terra.

3. CUM autem petimus, ut sanctificetur nomen Dei, id sentimus, ut augeatur sanctitas, et gloria divini nominis. Quo loco Parochus animadvertet, ac docebit pios auditores, non id dicere Salvatorem, ut eodem modo sanctificetur in terra, quo et in cælo, id est, ut amplitudine terrestris sanctificatio cælestem exæquet; hoc enim fieri nullo pacto potest: sed ut ex charitate, ex intimo animi studio id agatur; etsi verissimum illud est, sicuti est, divinum nomen per se sanctificatione non egere, cum sanctum, et terribile sit¹, quemadmodum ipse Deus suapte natura sanctus est, neque ei ulla sanctitas, qua ab omni æternitate præditus non fuerit, possit accedere: tamen, quod in terris longe minori honore afficitur, quam par est, nonnumquam etiam maledictis, et nefariis vocibus violatur, propterea cupimus, ac petimus, ut laudibus, honore, gloria celebretur ad exemplum laudum, honoris, et gloriæ, quæ illi in cælo tribuuntur; id est, ut sic honor, et cultus in mente, in animo, in ore versetur, ut omni veneratione, et intima, et externa prosequamur, omni celebritate excelsum, purum, et gloriosum Deum ad imitationem supernorum, ac cælestium civium complectamur.

4. Ut enim cælites summa consensione, gloria, et prædicatione efferunt Deum: sic precamur, ut idem contingat orbi terrarum, et omnes Deum cognoscant, colant, et venerentur; ut nulli plane mortales reperiantur, qui non et suscipiant Christianam religionem, et se totos Deo dicantes credant ex eo omnem sanctitatis fontem existere, neque quidquam esse purum, aut sanctum, quod non a sanctitate divini nominis oriatur. Testatur enim Apostolus, mundatam esse Ecclesiam lavacro aquæ in verbo vitæ²; significat autem, verbum vitæ, nomen Patris, et Filii, et Spiritus sancti, in quo baptizamur, et sanctificamur. Itaque, quoniam nulla cujusquam expiatio, nulla munditia, et integritas esse potest, super quo non sit invocatum divinum nomen, cupimus, et petimus a

Dum petimus ut sanctificetur nomen Dei, optamus ut

fideles Deum laudibus celebrent,

infideles Christum suscipiant,

¹ Ps. CX, 9. — ² Eph. V, 26.

Deo, ut omne hominum genus, relictis impuræ infidelitatis tenebris, ac radiis divini luminis illustratum, hujus vim nominis agnoscat sic, ut in eo veram quærat sanctitatem, et in nomine sanctæ, et individuæ Trinitatis baptismi sacramentum suscipiens ipsius Dei dextera, perfectam vim sanctitatis consequatur.

Pertinet vero optatum, et postulatio nostra non minus etiam ad eos, qui flagitiis, et sceleribus contaminati, puram baptismi integritatem, et innocentiam stolam amiserunt; quare factum est, ut in illis miserimis suam iterum sedem impurissimus spiritus collocarit. Optamus igitur, et precamur a Deo, ut in ipsis etiam sanctificetur nomen ejus; ut ad cor, et ad sanitatem redeuntes, sacramento poenitentiae redimant pristinam sanctitatem, seque ipsos purum, ac sanctum Deo templum, ac domicilium præbeant.

Oramus denique, lumen ut suum Deus præferat omnium mentibus, quo videre possint, omne datum optimum, et omne donum perfectum, descendens a Patre luminum¹, ad nos divinitus esse delatum; quo temperantiam, justitiam, vitam, salutem, omnia denique animi, corporis, externa vitalia, ac salutaria bona illi accepta referant, a quo, quemadmodum prædicat Ecclesia, bona cuncta procedunt²: si quid luce sua sol, si quid reliqua sidera motu, et cursu prosunt hominum generi; si circumfuso hoc alimur spiritu, si terra frugum, et fructuum ubertate vitam sustinet omnium, si opera magistratum quiete, ac tranquillitate fruimur: et hæc, et hujus generis bona innumerabilia nobis suppeditat immensa Dei benignitas. Quin etiam, quas philosophi secundas causas appellant, interpretari debemus, mirabiliter effectas quasdam, et ad usum nostrum accommodatas Dei manus, quibus nobis sua bona distribuit, ac longe, lateque diffundit.

Quod autem maxime rem continet in hac petitione, illud est, ut omnes agnoscant, et venerentur sanctissimam Jesu Christi sponsam, et parentem nostram Ecclesiam: in qua una est fons ille amplissimus, atque perpetuus, ad eluendas, et expiandas omnes peccatorum sordes, unde hauriuntur universa salutis, et sanctificationis sacramenta, quibus quasi cælestibus quibusdam fistulis in nos a Deo ille sanctitatis

5. *peccatores convertentur,*

6. *omnes Deum agnoscant bonorum omnium largitorem,*

7. *et Ecclesia se subjiciant.*

¹ Jac. I, 17. — ² Orat. Dom. V post Pascha.

ros, et liquor effunditur : ad quam solam, et ad eos, quos suo sinu, et gremio complexa est, pertinet divini illius imploratio nominis, quod unum sub cælo datum est hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri¹.

8. VERUM Parochi maxime hunc locum urgere debebunt, boni esse filii, non solum patrem Deum orare verbis, sed re etiam, et actione conari, ut eluceat in ipso sanctificatio divini nominis. Utinam non essent, qui, cum oratione hanc Dei nominis sanctificationem assidue postulent, factis, quantum in ipsis est, illud violant, atque contaminant; quorum culpa interdum ipsi etiam Deo maledicuntur; in quos dictum est ab Apostolo : Nomen Dei per vos blasphematur inter gentes². Et apud Ezechielem legimus : Ingressi sunt ad gentes, ad quas introierunt, et polluerunt nomen sanctum meum, cum diceretur de eis : Populus Domini iste est, et de terra ejus egressi sunt³. Qualis enim est vita, et ut sunt eorum mores, qui religionem profitentur, sic de religione ipsa, deque ejus auctore religionis multitudo imperita judicare solet. Quare qui vivunt ex Christiana religione, quam susceperunt, et ad ejus regulam orationem, et actiones dirigunt suas, magnam facultatem præbent aliis laudandi nomen cælestis parentis, et omni honore, et gloria celebrandi. Nobis enim ipse has partes imposuit Dominus, ut illustribus virtutis actionibus excitemus homines ad laudem, et prædicationem divini nominis; ad quos loquitur in hunc modum apud Evangelistam : Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in cælis est⁴. Et Princeps apostolorum : Conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ut ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum⁵.

¹ Act. IV, 12. — ² Rom. II, 24. — ³ Ezech. XXXVI, 20. — ⁴ Matth. V, 17.
⁵ 1. Petr. II, 12.

Secunda petitio.

Adveniat regnum tuum.

REGNUM cæleste, quod altera hac petitione postulamus, ejusmodi est, ut eo referatur, ac terminetur omnis evangelii prædicationis; nam et inde exorsus est ad pœnitentiam cohortari S. Joannes Baptista, dum, Pœnitentiam, inquit, agite : appropinquavit enim regnum cælorum¹. Nec aliunde fecit initium suæ prædicationis Salvator humani generis² : et in illo salutaris sermone, quo beatitudinis vias discipulis in monte monstravit, tamquam proposito orationis argumento principium duxit a regno cælorum : nam, Beati, inquit, pauperes spiritu : quoniam ipsorum est regnum cælorum³. Quin etiam eum retinere cupientibus, attulit illam causam necessariæ profectiois : Et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei : quia ideo missus sum⁴. Hoc idem postea regnum prædicare jussit Apostolos⁵ : et illi, qui se ire ad sepeliendum patrem suum velle dixerat, respondit : Tu vade, annuntia regnum Dei⁶. Cum vero resurrexisset a mortuis per illos quadraginta dies, quibus apparuit apostolis, loquebatur de regno Dei⁷.

I.
*Regnum
Dei est
totius
evangelii
finitis.*

QUARE Parochi hunc secundæ postulationis locum diligentissime tractabunt, ut fideles auditores, quanta sit in hac petitione vis, ac necessitas, intelligant.

Primum autem ipsis ad rem scienter, subtiliterque explicandam magnam facultatem dabit ea cogitatio, quod, etsi hæc petitio conjuncta sit cum reliquis omnibus, eam tamen separatim etiam adhiberi jusserit a ceteris, ut, quod petimus, summo studio quæramus; inquit enim : Quærite primum regnum Dei, et justitiam ejus : et hæc omnia adjicientur vobis⁸. Et quidem tanta vis, et copia cælestium munerum hac postulatione continetur, ut omnia complectatur, quæ ad corpoream, et spiritualem vitam tuendam sint necessaria; quem autem regio nomine dignum dicemus, cui ea curæ non sint, quæ regni salutem contineant? quod si sunt homines de

2.
*Petitionis
vis*

¹ Matth. III, 2. — ² Matth. IV, 17. — ³ Matth. V, 3. — ⁴ Luc. IV, 43. —
⁵ Matth. X, 7. — ⁶ Luc. IX, 60. — ⁷ Act. I, 3. — ⁸ Matth. VI, 33.

regni sui incolumitate solliciti, quanta regem regum omnium cura, et providentia tueri credendum est, et vitam, et salutem hominum? Hac igitur regni Dei petitione comprehensa sunt omnia, quibuscumque in hac peregrinatione, vel exilio potius indigemus; quæ concessurum se Deus benigne pollicetur; nam statim illa subjunxit: Et hæc omnia adjicientur vobis. Quibus omnino declaravit, se eum esse regem, qui generi hominum copiose omnia, largeque suppeditat; in cujus infinitæ benignitatis cogitatione infixus David cecinit: Dominus regit me, et nihil mihi deerit¹. Verum minime satis est, vehementer petere Dei regnum, nisi ad petitionem nostram adhibeamus omnia tamquam instrumenta, quibus illud quaeritur, et invenitur; nam et quinque fatuæ virgines studiose illud quidem petierunt ad hunc modum: Domine, Domine, aperi nobis:² verumtamen, quod illius postulationis præsidia non haberent, exclusæ sunt: nec injuria; est enim illa Dei ore pronuntiata sententia: Non omnis, qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum³.

3
et necessitas.

Quamobrem haurient animarum curatores Sacerdotes ex uberrimis divinarum litterarum fontibus ea, quæ fidelibus desiderium, studiumque commoveant regni cælorum, quæ calamitosam status nostri conditionem illis ob oculos ponant, quæ sic eos afficiant, ut respicientes, et colligentes se, in memoriam redeant summæ beatitudinis, et inexplicabilium bonorum, quibus redundat æterna parentis Dei domus. Exules enim sumus, et plane ejus loci incolæ, in quo habitant dæmones: quorum odium in nos nulla ratione mitigari potest; iam sunt infestissimi, et implacabiles in genus humanum. Quid domestica, intestinaque prælia, quæ inter se corpus, et anima, caro, et spiritus assidue gerunt⁴? quibus, perpetuo timendum est, ne concidamus: timendum autem? immo vero statim concideremus, nisi propugnaculo divinæ dexteræ defenderemur. Quam vim miseriarum cum sentiret Apostolus: Infelix, inquit, ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus⁵? Hæc infelicitas nostri generis, quamquam per se cognoscitur, tamen ex contentione reliquarum naturarum, et creaturarum rerum facilius intelligi potest. In illis sive ratio-

¹ Ps. XXII, 1. — ² Matth. XXV, 21. — ³ Matth. VII, 11. — ⁴ Gal. V, 17. ⁵ Rom. VII, 24.

nis, sive etiam sensus expertibus raro fieri videmus, ut aliqua natura a propriis actionibus, a sensu, vel motu insito declinet sic, ut a proposito, et constituto fine deflectat. Hoc apparet in bestiis agrestibus, natantibus, volucris, ut res declaratione non egeat. Quod si cælum suspexeris, nonne verissimum id esse intelligis, quod a Davide dictum est? In æternum Domine, verbum tuum permanet in cælo.¹ Nempe illud continenti motu, et perpetua conversione fertur, ut ne minimum quidem a præfinita divinitus lege discedat. Si terram, et reliquam universitatem consideres, facile videas, aut nulla, aut exigua ex parte deficere. At miserrimum hominum genus sæpissime labitur; raro, quæ recte sunt cogitata, persequitur; plerumque susceptas bonas actiones abjicit, atque contemnit; quæ modo placuerat optima sententia, subito displicet, et, illa rejecta, ad turpia consilia, sibi que perniciosa delabitur. Quænam igitur est hujus inconstantia, miseriæque causa? Contemptio plane divini afflatus; claudimus enim aures Dei monitis: oculos tollere nolumus ad ea, quæ nobis lumina divinitus præferuntur, nec cælestem Patrem salutariter præcipientem audimus. Quare huc incumbendum erit Parochis, ut et miserias oculis subjiciant fidelis populi, et commemorent causas miseriarum, et remediorum vim ostendant; quorum omnium illis facultas non deerit, comparata ex viris sanctissimis, Joanne Chrysostomo², et Augustino³, maxime vero ex iis, quæ in Symboli expositione posuimus; nam, illis cognitis, quis erit e facinorosorum hominum numero, quin adjumento Dei gratiæ præeuntis, evangelico illo prodigi filii exemplo⁴ conetur exurgere, et erigere se, atque in cælestis regis, patrisque conspectum venire?

HIS explicatis, quæ sit fidelium fructuosa petitio, aperient, quid sit, quod his verbis a Deo postulemus, præsertim cum vocabulum regni Dei multa significet: quorum declaratio et ad reliquam scripturæ intelligentiam non erit inutilis, et est ad hujus cognitionem loci necessaria.

Communis igitur quædam regni Dei significatio, quæ frequens est in divinis litteris, est non solum ejus potestatis,

4
Regnum
Dei est

universalis potestas et providentia,

¹ Ps. CXVIII, 89. — ² Ad pop. Ant. hom. XVIII, n. 4; De Lazaro, conc. III, n. 4 etc. — ³ De civ. Dei lib. XXI, c. 14; Ench. c. XXIII, etc. — ⁴ Luc. XV, 11.

quam habet in omnem hominum, rerumque universitatem, sed etiam providentiæ, qua cuncta regit, et moderatur : In manu enim ejus, inquit Propheta, sunt omnes fines terræ¹. Quibus finibus intelliguntur etiam, quæ occulta sunt, et abdita in intimis terræ, ac rerum omnium partibus. In hanc sententiam Mardocheus loquebatur illis verbis : Domine Domine, rex omnipotens, in ditione enim tua cuncta sunt posita, et non est, qui possit tuæ resistere voluntati. Dominus omnium es, nec est qui resistat majestati tuæ².

item providentia specialis in Sanctos.

Item Dei regno declaratur præcipua illa, ac singularis providentiæ ratio, qua Deus pius, et sanctos homines tuetur, et curat; de qua propria, et eximia quadam Dei cura dictum est illud a Davide : Dominus regit me, et nihil mihi deerit; tum ab Isaia : Dominus, rex noster : ipse salvabit nos⁴.

5. *Regnum illud non est ex hoc mundo,*

In qua Dei regia potestate, etsi præcipua ratione sunt in hac vita ii, quos diximus, sancti, ac pii homines : tamen monuit Pilatum ipse Christus dominus, regnum suum non esse ex hoc mundo,⁵ hoc est minime ex hoc mundo, qui et conditus est, et interiturus, ortum habere; nam eo, quem diximus, modo dominantur imperatores, reges, respública, duces, omnesque ii, qui vel expetiti, ac delecti ab hominibus præsent civitatibus, atque provinciis : vel per vim, et injuriam dominatum occupaverunt. Christus autem dominus constitutus est rex a Deo, ut ait Propheta⁶ : cujus regnum, ex Apostoli sententia, justitia est; inquit enim : Regnum Dei est justitia, et pax, et gaudium in Spiritu sancto⁷.

sed est spirituale regnum justitiæ,

Regnat autem in nobis Christus dominus per virtutes intimas, fidem, spem, charitatem, quibus virtutibus regni quodam modo partes efficimur, et Deo peculiari quadam ratione subjecti, ad ejus cultum ac venerationem consecramur; ut, quemadmodum dixit Apostolus : Vivo autem, jam non ego : vivit vero in me Christus⁸, ita nobis dicere liceat : Regno ego, jam non ego regnat vero in me Christus. Id autem regnum justitia dicitur, quia Christi domini justitia constitutum est. Ac de hoc regno sic loquitur apud sanctum Lucam Dominus : Regnum Dei intra vos est⁹. Nam etsi Jesus Christus per fidem regnat in omnibus, qui gremio, ac sinu

¹ Ps. XCIV. 4. — ² Esth. XIII, 9. — ³ Ps. XXII, 1. — ⁴ Is. XXXIII, 22. — ⁵ Joan. XVIII, 36. — ⁶ Ps. II, 6. — ⁷ Rom. XIV, 15. — ⁸ Gal. II, 20. — ⁹ Luc. XVII, 21.

sanctissimæ matris Ecclesiæ continentur, præcipuo tamen modo regit eos, qui præstanti fide, spe, et charitate præditi, se tamquam pura quædam, et viva membra Deo præbuerunt; et in his Dei gratiæ regnum esse dicitur.

Est vero etiam Dei gloriæ regnum illud, de quo Christum *et gloria,* dominum apud sanctum Matthæum loquentem audimus : Venite benedicti patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi¹. Quod idem ab eo regnum, apud sanctum Lucam latro admirabiliter, sua scelera recognoscens, expetebat in hunc modum : Domine, memento mei, cum veneris in regnum tuum². Sanctus etiam Joannes meminit hujus regni : Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei³. Meminit item Apostolus ad Ephesios : Omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi et Dei⁴. Eodem pertinent aliquot similitudines Christi domini loquentis de regno cælorum⁵.

Necesse est autem prius ponere regnum gratiæ; neque enim fieri potest, ut in ullo regnet Dei gloria, nisi ejusdem gratia in illo regnarit. Est vero gratia, ipsius sententia Salvatoris, fons aquæ salientis in vitam æternam⁶. Gloriam autem quid esse dicemus, nisi gratiam quamdam perfectam, et absolutam? quamdiu enim fragili hoc, et mortali corpore vestiti sumus, dum in hac cæca peregrinatione, et exilio vagi, et imbecilles absumus a Domino, sæpe labimur, et cadimus, abjecto regni gratiæ adiniculo, quo nitebamur : cum autem regni gloriæ, quod perfectum est, lux nobis illuxerit, firmi, ac stabiles perpetuo consistemus; omne enim et vitium, et incommodum exhaurietur, omnis infirmitas confirmata roborabitur : ipse denique nostra in anima, et in corpore regnabit Deus; quæ res uberius in Symbolo tractata est, cum de resurrectione carnis ageretur.

ita tamen ut regno gloria prius sit regnum gratiæ.

HIS igitur expositis, quæ communem regni Dei sententiam declarant, quid sibi hæc petitio proprie velit, dicendum est.

Petimus autem a Deo, ut regnum Christi, quod est Ecclesia, propagetur; ut se ad fidem Christi domini, et ad acci-

6 *Petimus ut infideles et hæretici ac*

¹ Matth. XXV, 34. — ² Luc. XXIII, 42. — ³ Joan. III, 5. — ⁴ Eph. V, 5. — ⁵ Matth. XIII, 24, 31, 33, 44. — ⁶ Joan. IV, 14.

schismatici in Ecclesia sine recipiantur,

piendam veri Dei cognitionem convertant infideles, et judæi, et schismatici, ac hæretici redeant ad sanitatem, et ad Ecclesiæ Dei communionem, a qua desciverunt, revertantur; ut compleatur, et ad exitum perducatur, quod Isaïæ ore dixit Dominus: Dilata locum tentorii tui, et pelles tabernaculorum tuorum extende: longos fac funiculos tuos, et clavos tuos consolida. Ad dexteram enim et ad lævam penetrabis: quia dominabitur tui, qui fecit te¹. Et idem: Ambulabunt gentes in lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe venient, et filia tuæ de latere surgent².

ut peccatores convertantur,

Verum quia sunt in Ecclesia, qui verbis confitentem Deum, factis negantes³, deformatam fidem præ se ferant, in quibus propter peccatum dæmon habitat, ac dominatur tamquam in propriis domiciliis; petimus etiam, ut ad eos veniat regnum Dei; quo illi, peccatorum discussa caligine, et radiis divinæ lucis illustrati, restituantur in filiorum Dei pristinam dignitatem; ut, omnibus e suo regno, cælestis parens, sublati hæreticis, atque schismaticis, ejectionisque offensionibus, ac scelerum causis, aream purget Ecclesiæ, quæ, Deo cultum pie, sancteque adhibendo, quieta ac tranquilla pace perfruatur.

ut omnia Christo subjiciantur.

Petimus denique, ut solus in nobis vivat, solus regnet Deus; ne sit posthac morti locus, sed ut illa absorbeat in victoria Christi domini nostri, qui, disjecto, ac dissipato omni hostium principatu, potestate, et virtute, suo omnia subjiciat imperio.

7

Ad preces pie et cum fructu faciendas conducunt consideratio pretii regni cælestis,

ERIT autem curæ Parochis, ut, quod postulat hujus ratio petitionis, fidelem populum doceant, quibus cogitationibus, et meditationibus instructus, has pie Deo preces facere possit.

AC primum hortabuntur, ut vim, ac sententiam intueatur illius similitudinis a Salvatore introductæ: Simile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro: quem qui invenit homo, abscondit, et præ gaudio illius vadit, et vendit universa, quæ habet, et emit agrum illum⁴. Nam qui noverit Christi domini divitias, is præ illis omnia contemnet, huic facultates, opes, potentia sordescunt. Nihil enim est, quod

¹ Isaï. LIV, 2. — ² Isaï. LX, 3. — ³ Tit. I, 16. — ⁴ Matth. XIII, 44.

illi summo pretio comparari, immo vero, quod in conspectu ejus stare possit. Quare, quibus id nosse contigerit, exclamabunt illi, ut Apostolus: Omnia detrimentum feci, et arbitrator ut stercora, ut Christum lucrifaciam¹. Hæc est illa insignis evangelii margarita, in quam qui pecuniam, ex omnium bonorum venditione redactam, erogarit, is beatitudine fruatur sempiterna². O nos felices, si tantum luminis nobis præferret Jesus Christus, ut illam videre possemus divinæ gratiæ margaritam, qua ipse regnat in suis: nam et nostra omnia, et nos ipsos venundaremus, ut emptam illam tuemur; tum enim denique nobis id non dubitanter dicere liceret: Quis nos separabit a charitate Christi³? Præstantem vero regni gloriæ excellentiam, si, quæ sit, scire volumus, eandem de illa et Prophetæ, et Apostoli vocem, atque sententiam audiamus: Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus iis, qui diligunt illum⁴.

Proficiet autem ad impetrandum maxime, quod petimus, si, qui simus, ipsi nobiscum reputemus, id est Adam progenies, jure e paradiso ejectionis, et exules; quorum indignitas, ac perversitas summum Dei odium, ac sempiternas pœnas postularet. Quare demisso tum, et abjecto animo simus, oportet: nostra etiam erit plena Christianæ humilitatis oratio, et omnino nobis ipsi diffidentes, illius more publicani confugiemus in Dei misericordiam⁵, totumque ejus benignitati tribuentes, ipsi gratias agemus immortales, qui nobis suum spiritum sit elargitus, quo freti clamare audeamus: Abba, Pater⁶; suscipiemus etiam illam curam, et cogitationem, quid agendum, quid contra vitandum sit, ut ad cæleste regnum pervenire possimus; non enim a Deo ad otium, et ad inertiam vocati sumus; quinimo, inquit: Regnum cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud⁷; et: Si vis ad vitam ingredi, serva mandata⁸.

Itaque non est satis, petere regnum Dei, nisi suum ipsi etiam studium, et operam adhibeant homines; nam adjutores sint oportet, et administri Dei gratiæ in eo tenendo

humilitas et propria abjectionis conscientia,

bona opera et usus sacramentorum.

¹ Philip. III, 8. — ² Matth. XIII, 45. — ³ Rom. VIII, 35. — ⁴ Is. LXIV, 4; I. Cor. II, 9. — ⁵ Luc. XVIII, 13. — ⁶ Rom. VIII, 15. — ⁷ Matth. XI, 12. — ⁸ Matth. XIX, 17.

cursu, quo pervenitur in cælum. Nunquam nos deserit Deus, qui nobiscum se futurum perpetuo pollicitus est : unum ut nobis videndum sit, ne Deum, et nos ipsos deseramus. Ac Dei quidem sunt in hoc Ecclesiæ regno omnia, quibus et vitam tuetur hominum, et salutem perficit sempiternam, et, quæ sub adspectum non cadunt, Angelorum copiæ, et plenissimum virtutis cælestis visibile hoc munus sacramentorum. In his tantum nobis præsidii est divinitus constitutum, ut non modo ab acerrimorum hostium regno tuti esse, sed ipsum etiam tyrannum, ejusque nefarios satellites prosternere, et conculcare possimus.

8. QUARE vehementer ad extremum petamus a Dei spiritu, ut nos omnia jubeat e sua voluntate facere; satanæ ut tollat imperium, nullam ut in nobis summo illo die potestatem habeat; ut vincat, et triumphet Christus; ut vigeant ejus leges toto orbe terrarum; ut decreta serventur; nullus ut proditor, aut desertor ejus sit; sed tales se præbeant omnes, ut in regis Dei conspectum non dubitanter veniant, et constitutam illis ex omni æternitate possessionem adeant regni cælestis, ubi beati cum Christo sempiterno ævo fruuntur.

*Brevis
expositio
petitionis*

Tertia petitio.

Fiat voluntas tua, sicut in cælo et in terra.

CUM a Christo domino dictum sit : Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum : sed qui facit voluntatem patris mei qui in cælis est, ipse intrabit in regnum cælorum¹ : quicumque in illud cæleste regnum pervenire cupiunt, id a Deo petere debent, ut fiat voluntas ejus. Quamobrem hoc loco posita petitio est statim post regni cælestis postulationem. Ut autem intelligant fideles, quam necessarium id nobis sit, quod hac prece postulamus, quantamque vim salutarium munerum ex ejus impetratione consequamur, demonstrabunt Parochi, quibus miseriis et ærumnis oppressum fuerit hominum genus propter peccatum primi parentis.

Nam a principio Deus proprii boni appetitionem creatis rebus ingeneravit, ut naturali quadam propensione suum quærerent, et expeterent finem, a quo illæ nunquam, nisi objecto extrinsecus impedimento, declinant. Hæc autem initio fuit in homine expetendi Deum, suæ beatitudinis auctorem, parentemque, eo præclarior, et præstantior vis, quod is compos esset rationis, atque consilii. Sed hunc amorem, sibi naturaliter ingenitum, cum reliquæ naturæ rationis expertes conservassent, quæ ut initio procreatæ fuerunt natura bonæ, sic in eo statu, et conditione manserunt, hodieque manent, miserum hominum genus cursum non tenuit; non enim solum bona justitiæ originalis amisit, quibus a Deo supra naturæ suæ facultatem auctum, ornatumque fuerat, sed etiam insitum in animo præcipuum virtutis studium obscuravit. Omnes, inquit, declinaverunt, simul inutiles facti sunt : non est, qui faciat bonum, non est usque ad unum². Nam sensus et cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua³; ut inde facile intelligi possit, neminem per se salutariter sapere, sed omnes ad malum esse propensos, innumerabilesque esse hominum pravas cupiditates, dum proclives sunt, et flagranti studio feruntur ad iram, ad odium, ad superbiam, ad ambitionem, ad omne

I.
*Petitionis
locus*

et ratio.

2.
*Homo
peccato
corruptus
bonum
suum ve-
rum non
intelligit,*

¹ Matth. VII, 21. — ² Ps. LII, 4. — ³ Gen. VIII, 21.